

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14CoEk/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413206955
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8413206955.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v exekučnej veci oprávneného: RECLAIM, a.s., so sídlom Staromestská 3, 811 03 Bratislava, IČO: 46 076 760, proti povinnej: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E., o vymoženie 4.631,85 eur s príslušenstvom a trov exekúcie, vedenej súdnym exekútorom F. G. G. H., I., pod sp. zn. J. XXX/XXXX, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. KK-8Er/603/2013-45 zo dňa 11.10.2023, zhodou hlasov členov senátu, takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

- Na základe návrhu na vykonanie exekúcie, doručeného oprávneným na Exekútorický úrad Nové Mesto nad Váhom súdneho exekútora D. G. G. H., I. dňa 27.6.2013, Okresný súd Kežmarok pod sp.zn. 8Er/603/2013 dňa 2.8.2013 vydal na základe zmenkového platobného rozkazu, vydaného Okresným súdom Bratislava V č.k. 3Zm/385/2012-32 zo dňa 27.3.2013, poverenie pre súdneho exekútora D. G. G. H. I. na vymoženie uloženej povinnosti od povinných 1/ K. A., 2/ B. A., oboch bytom C. XX/XX, D. E..
- Dňa 22.1.2016 oprávnený doručil súdu prvej inštancie doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie a požiadal súd, aby rozhodol o pokračovaní v exekúcii.
- Súdny exekútor D. G. G. H., I. upovedomením J. XXX/XXXX-XXX, 8Er/603/2013 zo dňa 20.4.2020 upovedomil účastníkov exekučného konania o tom, že voči povinnému 1/ K. A. došlo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 233/2019 Z.z. k zastaveniu starej exekúcie, pretože dôvod na jej zastavenie vyplýva z osobitného predpisu upravujúceho konkurzné konanie.
- Okresný súd Kežmarok uznesením 8Er/603/2013-29 zo dňa 12.5.2022 námietky oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie zamietol a námietky oprávneného proti paušálnym trovám exekúcie odmietol.
- Uznesením Okresného súdu Poprad č.k. KK-8Er/603/2013-45 zo dňa 11.10.2023 súd prvej inštancie exekúciu proti povinnej B. A. zastavil s tým, že o trovách rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.
- Súd prvej inštancie zastavenie exekúcie proti tejto povinnej odôvodnil poukazom na ustanovenie § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s ustanovením § 39 ods. 4, § 243f ods. 1, ods. 4, ods. 6 Exekučného poriadku a v dôvodoch rozhodnutia konštatoval, že:
  - Poverenie na vykonanie exekúcie vo veci bolo vydané na základe exekučného titulu, ktorým je zmenkový platobný rozkaz ešte zo dňa 2.8.2013.

6.2. Oprávnený doručil súdu dňa 22.1.2016 doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie.

6.3. Z obsahu exekučného titulu možno vyvodíť záver, že navrhovateľovi (oprávnenému) bol priznaný nárok zo zmenky proti odporcovi (povinnému), ktorý je fyzickou osobou. V takomto prípade je v prejednávanej veci potrebné aplikovať ustanovenie § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v spojení s ustanovením § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. Aby bol naplnený účel ustanovenia § 39 ods. 4 Exekučného poriadku je potrebné, aby doplnenie návrhu oprávneného obsahovalo opísané skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným, pripojiť dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú (nepostačuje pritom iba odkaz na vyžiadanie si iného spisu súdom, v ktorom sa majú listiny nachádzať), a to písomnú zmluvu o poskytnutí finančnej sumy veriteľovi, Všeobecné obchodné podmienky.

6.4. Z doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie vyplýva, že právny vzťah medzi oprávneným a povinným vznikol uzatvorením Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere. Vlastný právny vzťah týkajúci sa právneho predchodcu oprávneného a povinných vznikol na podklade spotrebiteľskej zmluvy. Spotrebiteľský charakter právneho vzťahu vyplýva z toho, že zmluva o úvere, ktorá bola zabezpečená zmenkou, bola uzavretá oprávneným v rámci predmetu podnikateľskej činnosti a povinnými, ktorí nekonali v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmenkový súd vychádzal pri rozhodovaní z návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu a z originálu predloženej zmenky. Zo spisu nevyplýva, že by zmenkový súd pred vydaním exekučného titulu skúmal právny dôvod vystavenia zmenky.

6.5. Dňa 4.8.2006 uzatvoril oprávnený ako veriteľ s povinnými ako dlžníkmi Zmluvu o medziúvere a stavebnom úvere. Závazkový vzťah medzi oprávneným ako veriteľom a povinnými ako dlžníkmi bol zabezpečený zmenkou č. 2765774 7 01/20060124 vystavenou dňa 30.1.2006 oboma povinnými.

6.6. Zákonodarca stanovil oprávnenému povinnosť v prípade, ak sa vedie exekučné konanie proti fyzickej osobe na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky preukázať, že nejde o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo v prípade, ak sa jedná o nárok zo zmenky, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou preukázať, že v konaní, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Z § 243f ods. 4 Exekučného poriadku vyplýva, že dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) sa prezumujú (predpokladajú), ak sa nepreukáže opak. Z podania oprávneného - Doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie a z pripojených listinných dôkazov k tomuto podaniu nevyplýva, že by súd skúmal, či sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský vzťah medzi oprávneným a povinnými ako ani skutočnosť, či súd prihliadal na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. V čase vydania platobného rozkazu súd neskúmal právny dôvod vystavenia zmenky bez protestu, nakoľko záväzkov zo zmenky bolo možné uplatniť v špeciálnom a zákonom samostatne upravenom type súdneho konania so špecifickým predmetom. Jedným z osobitných znakov uvedeného konania bol dôsledne uplatnený koncentračný princíp, ktorý sa prejavoval v tom, že určité procesné úkony bolo možné účinne urobiť len vo vymedzenom procesnom štádiu. Postačujúcou podmienkou pre jeho vydanie bolo podľa § 175 ods. 1 O.s.p. okrem návrhu predloženie prvopisu zmenky, o pravosti ktorej niet dôvodu pochybovať a prípadne ďalších listín potrebných na uplatnenie práva. Súd pred vydaním rozkazu skúmal výlučne, či uplatňované právo zo zmenky skutočne vyplýva, a či zmenka má minimum formálnych náležitostí vyžadovaných zákonom. Ak boli uvedené predpoklady splnené, súd platobný rozkaz bez ďalšieho skúmania skutkového stavu vydal. Vzhľadom k uvedenému je podľa argumentácie oprávneného logické, že sa súd nezaoberal spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi oprávneným a povinnými, keďže zmenkový platobný rozkaz bol vydaný v čase, kedy takýto postup súdu žiadny právny predpis nenariaďoval, práve naopak, umožňoval vydanie riadneho a najmä rovnocenného exekučného titulu, bez potreby preukazovania kauzálnych predpokladov.

6.7. Účelom zákona č. 438/2015 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menili a dopĺňali niektoré zákony, je zvýšiť ochranu spotrebiteľa v súdnych konaniach pred všeobecnými súdmi Slovenskej republiky. V exekučných konaniach, prebiehajúcich na podklade exekučného titulu vydanom v konaní, v ktorom nebola účastníkovi poskytnutá primeraná ochrana, je nevyhnutné vysporiadať sa s otázkou ochrany spotrebiteľa aj v týchto exekučných konaniach. Na tento účel je upravená možnosť súdu odmietnuť vydať

poverenie (zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), resp. v prebiehajúcich exekučných konaniach exekúciu zastaviť, čím sa vyslovila povinnosť súdu prihliadať na spotrebiteľské vzťahy, a to aj v konaniach v ktorých súdy takúto povinnosť opomenuli.

6.8. Pokiaľ ide o tu posudzovanú úverovú spotrebiteľskú zmluvu, súdu z jeho činnosti je známe, že veriteľ uzatvára opakovane takéto formulárové zmluvy (adhézne zmluvy o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane) s veľkým počtom zákazníkov a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Zo spisu a zo zmenkového platobného rozkazu vyplýva, že povinní boli i v tomto konaní označení ako fyzické osoby - nepodnikatelia. Z predloženej Zmluvy súd zistil, že predmetom zmluvy je poskytnutie medziúveru vo výške 150.000,- Sk (4.979,09 eur), pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení (ďalej len „Všeobecné podmienky“) sa medziúver zmenil na stavebný úver vo výške cca 97.500,- Sk (3.236,41 eur) s tým, že presná výška bude rozdielom cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení. Podkladom na vykonanie exekúcie je rozhodnutie - zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V č.k. 3Zm/385/2012-32 zo dňa 27.3.2013, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky. V predloženej Zmluve o medziúvere a stavebnom úvere je uvedené v čl. II., že za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ dlžníkovi poplatok vo výške 3.000,- Sk, ak dlžník vydá veriteľovi biankozmenku vyrubuje sa mu poplatok 500,- Sk a za vedenie účtu medziúveru bude veriteľ vyrubovať poplatok pričom prvý poplatok za vedenie účtu úveru vo výške 360,- Sk je splatný s prvou splátkou úrokov z medziúveru. Čo sa týka poplatku za spracovanie medziúveru, ten súd (tak, ako opakovane aj mnohé iné súdy) vyhodnotil ako neplatné zmluvné dojednanie, bol zjednaný v rozpore s požiadavkou dobrých mravov na ujmu spotrebiteľa, nakoľko poplatok chýba hospodárska ekvivalencia vo vzťahu veriteľ a dlžník. Veriteľ, resp. oprávnený nepreukázal a súdu nie je zrejmé a ani zo zmluvy nevyplýva, za aké konkrétne poskytnuté služby vlastne má dlžník poplatok platiť, nakoľko spracovanie medziúveru je zrejme ponukou veriteľa (predloženie podmienok, za akých je veriteľ ochotný poskytnúť úver spotrebiteľovi) a až jej akceptáciou dlžníkom vzniká zmluvný vzťah. Zmluvné dojednanie o predmetnom poplatku je v zmluve bez vymedzenia akýchkoľvek práv a povinností, nie je zrejmá jeho funkcia, je dojednaním neurčitým a nezrozumiteľným. Ide teda len o administratívnu činnosť veriteľa, ktorá logicky súvisí s jeho predmetom podnikania a charakterom uvedeného zmluvného záväzku. Poplatok tak slúži len veriteľovi na úhradu jeho administratívy a za uplatnenú protihodnotu nie je spotrebiteľovi poskytovaná žiadna služba, resp. benefit. Ešte výraznejšie dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je potrebné vyhodnotiť uplatnenie poplatku za zmenu 500,- Sk (16,60 eur), ktorý je dojednaný v znení „Ak dlžník vydá veriteľovi biankozmenku vyrubuje sa mu poplatok 500,- Sk“, kde uplatnenie takéhoto poplatku je jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi. Zo zmluvy vyplýva, že zmenka mala nesporne zabezpečovací charakter, mala byť vystavená dlžníkom ako nevyplnená (tzv. biankozmenka). Zmenku nevystavil veriteľ, ale dlžník, vystavením zmenky teda neposkytol dodávateľ spotrebiteľovi žiadnu službu, naopak, vystavením zmenky poskytol spotrebiteľ veriteľovi zabezpečenie jeho pohľadávky. Dojednanie poplatku za neexistujúcu službu súd vyhodnotil rovnako ako priečiace sa dobrým mravom a s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka za neplatné dojednanie. Pokiaľ ide o poplatok za vedenie účtu medziúveru, uzavretá zmluva má charakter predtlačenej formulára, ktorý bol pre dlžníka (povinných) vopred pripravený a veriteľ tento typ zmluvy používa pre širší počet svojich klientov bez toho, aby s každým individuálne dojednával jednotlivé podmienky zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že poplatok za správu úveru nebol individuálne dojednaný, ale len jednostranne určený veriteľom. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spolplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa. To platí aj pri poplatku za správu úveru - vedenie účtu. Súd má za to, že keď veriteľ poskytol dlžníkovi úver, bolo len v jeho kompetencii ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášal spotrebiteľ, keď navyše mu nie je poskytované žiadne protiplnenie. Na základe uvedeného súd považuje uvedené zmluvné podmienky za neprijateľné, pričom súčasne poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 4C/41/2014, či rozsudok Okresného súdu Skalica sp. zn. 3C/471/2012, ktorý priamo vo výroku uvedeného rozsudku určil, že „zmluvná podmienka obsiahnutá v Zmluve o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 5.6.2006 uzavretá medzi dodávateľom Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. a odporcom v 1. rade a odporcom v 2. rade ako ručiteľom v čl. II bode 7, podľa ktorej veriteľ je oprávnený uspokojiť z mesačnej splátky úrokov z mimoriadneho medziúveru prednostne sankčné úroky a poplatky, v čl. II. v časti mimoriadny medziúver, podľa ktorej za spracovanie medziúveru

veriteľ vyrubuje dlžníkovi poplatok vo výške 3.500,- Sk a poplatok za biankozmenku vo výške 500,- Sk a podľa ktorej za vedenie úverového účtu bude veriteľ vyrubovať dlžníkovi poplatok v zmysle platného Sadzobníka poplatkov, pričom prvý poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 360,- Sk je splatný podľa platného Sadzobníka poplatkov s prvou splátkou úrokov, v čl. VII. bodoch 1, 2, podľa ktorej dávajú právo odstúpiť od zmluvy iba navrhovateľovi- dodávateľovi je zmluvnou podmienkou neprijateľnou.“ Z judikatúry súdov je taktiež známe, že neprijateľnou podmienkou zmluvy, ktorá znevýhodňuje dlžníka a je v rozpore s ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka je čl. VII. bod 1 a 5 zmluvy, podľa ktorého odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Ustanovenie čl. VII zmluvy vychádzajúce z úpravy odstúpenia od zmluvy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, podľa ktorej má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, je upravené pre povinných nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 54 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka. Takáto zmluvná klauzula o odstúpení nie je ničím iným, ako poistením zachovania všetkých práv veriteľa vrátane úrokov a poplatkov len s ďalším zvýhodnením, a to o úroky aj za úverové obdobie, ktoré ešte nenastalo. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 48 v spojení s § 457) je následkom odstúpenia od zmluvy len vznik povinnosti účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť to, čo podľa nej dostali, v danom prípade teda povinnosť žalovaných vrátiť poskytnuté finančné prostriedky žalobcovi. Podľa judikatúry, neprijateľnou, teda nevýhodnou podmienkou zmluvy pre spotrebiteľa, je aj ďalšie ustanovenie čl. VI. bod , podľa ktorého pri omeškaní veriteľ má právo účtovať si pri medziúvere 5 % úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zameškaných splátok.

6.9. Tieto neprijateľné podmienky zmluvy sú v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatné. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky. Exekučným titulom je zmenkový platobný rozkaz. Exekučný súd zistil, že zmenkový súd vo veci samej rozhodol len na podklade tvrdení oprávneného v návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu, a to výlučne na podklade originálu predloženej zmenky. Keďže zmenkový súd vôbec neskúmal spotrebiteľskú zmluvu (spotrebiteľská zmluva sa v zmenkovom spise vôbec nenachádzala) plnenie z ktorej bolo zabezpečené predloženou zmenkou, je nepochybné, že nebolo v základnom konaní prihliadnuté na vyššie uvedené neprijateľné zmluvné podmienky, prípadne na obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky a na rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom. V predmetnej exekučnej veci má teda exekučný súd za preukázané, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na podmienky uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, preto súd exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) s poukazom na § 243f Exekučného poriadku zastavil.

6.10. Súd na podklade uvedeného dospel k záveru, že ani doplnením návrhu nie je preukázané, že tu nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (s poukazom na § 243f ods. 4 platí prezumpcia dôvodov na zastavenie exekúcie podľa citovaného ustanovenia Exekučného poriadku). Keďže oprávnený nepreukázal, že tu nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie, súd exekúciu podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku zastavil s poukazom na ustanovenie § 243f ods. 4 a 6 Exekučného poriadku, t. j. súd uplatnil v tomto prípade dôkaz opaku.

6.11. Dôkazné bremeno preukázať neexistenciu dôvodov na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku má oprávnený. Z podania oprávneného - Doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie a z pripojených listinných dôkazov k tomuto podaniu, ako aj zo spisu zmenkového súdu nevyplýva, že by sa súd zaoberal spotrebiteľským charakterom právneho vzťahu účastníkov konania, a že by prihliadal na okolnosti uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) EP (v znení účinnom do 31.3.2017). Súd má preto za to, že oprávnený neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že nie sú dané dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

6.12. Označil za bezpredmetný poukaz oprávneného na to, že pôvodná úprava neobsahovala dané zákazy a povinnosti. Dôvodom zavedenia úpravy zákonom č.438/2015 Z.z. bolo predsa práve zistenie zákonodarca, že hoci nielen z vnútroštátnej úpravy (Zákon o ochrane spotrebiteľa), ale aj z európskej legislatívy a rozhodnutí Súdneho dvora vyplýva povinnosť súdu vždy a ex offo prihliadať na ochranu spotrebiteľa, nedialo sa to, keď napriek príkazom vo verejnoprávnom predpise obsahujúcom kogentné ustanovenia (zákon č. 250/2007 Z.z.) pri vydávaní zmenkových platobných rozkazov súdy často vychádzali len zo zmenkového zákona, preto došlo k zásahu zákonodarca. Akceptácia argumentácie

oprávneného by úplne poprela zmysel a účel úpravy zavedenej zákonom č. 438/2015 Z.z. a robila by danú úpravu nepoužiteľnou.

7. Proti tomuto uzneseniu včas podal odvolanie oprávnený. Uvádza, že odvolanie podáva proti výroku pod bodom I. a s tým, že sú dané odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP.

8. Odvolateľ namieta to, že súd prvej inštancie nesprávne uzavrel, že oprávnený neunesol dôkazné bremeno v zmysle § 243f ods. 4 Exekučného poriadku a že nepreukázal, že nie sú dané dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, účinného do 31.3.2017.

9. V právnom štáte je nevyhnutné, aby súdy vykladali a aplikovali právne normy nie izolovane, ale vo vzájomných súvislostiach. Exekučný súd nemôže ignorovať ustanovenie § 57 ods. 3 Exekučného poriadku, ktorý ako je aj z jeho jazykového znenia zrejmé, je potrebné aplikovať pri každom dôvode zastavenia exekúcie. Uvedené platí bezpodmienečne aj pre prípad zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017. Vyplýva to okrem iného i z toho, že cieľom novely Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 438/2015 Z.z. bolo zabezpečenie ochrany spotrebiteľa v rozsahu a kvalite predpokladanom právom Európskej únie, pričom v zmysle článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich národného práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Uvedené sa premietlo aj do ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sú neplatné príslušné neprijateľné podmienky, nie však celá spotrebiteľská zmluva.

10. V tejto súvislosti sa poukázalo na názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v Náleze zo dňa 20.9.2020 sp. zn. II. ÚS 299/2019, podľa ktorého ust. § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku nie je možné vykladať mechanicky tak, že pokiaľ vo veci konajúci súd identifikoval neprijateľnú podmienku, tak automaticky zastaví exekúciu v celom rozsahu, pretože pokiaľ neprijateľnú podmienku je možné kvantifikovať, t.j. oddeliť od ostatných nárokov zo zmenky uplatňovaných na základe exekučného titulu v exekúcii, je potrebné v záujme spravodlivého posúdenia veci nepripustiť exekúciu len v tej časti nároku uplatneného zo zmenky, ktorá má svoj pôvod (základ) v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Typicky tomu tak bude pri zmluvných podmienkach, ktoré zakladajú povinnosť platiť určitý poplatok, úrok, sankciu a podobne. Vychádzajúc z princípu preferencie platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou preto pri posudzovaní nároku zo zmenky, ktorá vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je potrebné mať na pamäti, že ide o judikovaný nárok a že zmenka bola vystavená v súvislosti s reálne poskytnutým plnením alebo službou. Preto by bolo ústavne neudržateľné a nespravodlivé, ako aj v rozpore s článkom 20 ods. 1 Ústavy SR, ak by v takomto prípade oprávnený, v exekučnom konaní disponujúci riadnym exekučným titulom, nedostal príležitosť súdnou cestou vymôcť protihodnotu za reálne poskytnuté plnenie alebo službu len z dôvodu toho, že akcesoricky k hlavnému záväzku zmluvne dojednal ďalšie kvantifikovateľné a reálne oddeliteľné nároky, ktoré svojou povahou sú neprijateľné, a preto sa im súdna ochrana neposkytuje.

11. Odvolateľ ďalej v podanom odvolaní zdôrazňuje nasledujúce skutočnosti:

11.1. Poukazuje na súdnu prax, ktorá dávala odpoveď na otázky súvisiace so zotrvaním nároku veriteľa na dohodnuté úroky z úveru aj po odstúpení od zmluvy, i na tie súdne rozhodnutia, ktoré sa týkajú možnosti uplatňovať úrok z omeškania v dohodnutej výške podľa predmetnej zmluvy s tým, že ani dohodnutý úrok neprekročil maximálne limity na úroky z omeškania. Zdôraznil pritom, že v dotknutom exekučnom konaní veriteľ nevymáha voči dlžníkovi – povinnej úroky z omeškania, ale len zákonný zmenkový ročný úrok zo zmenkovej sumy.

11.2. S poukazom na ustanovenie § 57 ods. 3 Exekučného poriadku v znení zákona č. 438/2015 Z.z. zdôrazňuje, že ak sa exekúcie týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti alebo ak sa exekúcia vykonala v širšom rozsahu, nestačí na uspokojenie oprávneného, exekúcia sa zastaví len čiastočne.

12. Odvolateľ navrhuje uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Povinná vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhovala uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

14. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle daných aplikáciou ustanovenia § 379, § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po preskúmaní obsahu predmetného spisu dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť.

15. Určujúcou pre rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci bola aplikácia Čl. 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, z ktorého vyplýva, že právna istota a stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Odvolací súd prihliadal preto aj na známe rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktoré sa týkajú aj konkrétnych rozhodnutí Krajského súdu v Prešove, ktoré boli založené na obdobných skutkových okolnostiach, ako je tomu v predmetnej veci. Okrem nálezu ústavného súdu, na ktorý poukazuje odvolateľ v podanom odvolaní (nález zo dňa 20.2.2020 č.k. II.ÚS 299/2019-44) je potrebné mať na zreteli aj nález ústavného súdu zo dňa 8.6.2023 č.k. I.ÚS 218/2023-36, ktorý rozhodoval o ústavnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 7CoE/56/2022-83 z 28.11.2022 alebo aj nález Ústavného súdu SR I.ÚS 287/2023-45 zo dňa 15.8.2023, ktorý rozhodoval o ústavnej sťažnosti podanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 13CoE/15/2023-103 z 3.10.2022. Ústavný súd v oboch označených uzneseniach tunajšieho krajského súdu konštatoval neprípustný zásah do označených práv sťažovateľa. Sťažovateľ v označených ústavných sťažnostiach a aj napokon aj v predmetnom odvolaní ako kľúčovú odvolaciu námietku označil to, že ak vo veci konajúci súd dospel k záveru o neprijateľnosti ním uvádzaných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú kvantifikovateľné, nebol žiaden zákonný dôvod zastaviť exekúciu ako celok. Sťažovateľ pritom v ústavných sťažnostiach na podporu svojho právneho názoru poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (sp.zn. 3Oboer/10/2017, sp.zn. 2ECdo/8/2017), v ktorých v súvislosti s aplikáciou § 57 ods. 1 písm. m) v spojení s ustanovením § 243f ods. 4 Exekučného poriadku uviedol, že povinnosťou súdu v exekučnom konaní je vyhodnotiť, v akej miere je uplatnený nárok zo zmenky primeraný a nad tento rámec vymoženie nároku neprípustí. Argumentoval i už vyššie označeným nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 299/2019 z 20.2.2020, podľa ktorého dané ustanovenie nie je možné vykladať mechanicky tak, že pokiaľ vo veci konajúci súd identifikoval neprijateľnú podmienku, tak automaticky zastaví exekúciu v celom rozsahu, pretože pokiaľ neprijateľnú podmienku je možné kvantifikovať, t.j. oddeliť od ostatných nárokov od zmenky uplatňovaných na základe exekučného titulu v exekúcii, je potrebné v záujme spravodlivého posúdenia veci neprípustiť exekúciu len v tej časti nároku uplatneného zo zmenky, ktorá má svoj pôvod (základ) v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Typicky tak tomu je aj pri zmluvných podmienkach, ktoré zakladajú povinnosť platiť určitý poplatok, úrok, úrok z omeškania, sankciu, či podobne.

16. Aj v predmetnej veci prvoinštančný súd označil neprijateľné zmluvné podmienky bez toho, aby zrozumiteľne vysvetlil, prečo v dôsledku takto identifikovaných neprijateľných zmluvných podmienok mala byť zastavená exekúcia v celom rozsahu a nie iba čiastočne. Nevyhodnotil v kvantifikovateľnej forme, aký vplyv tieto neprijateľné zmluvné podmienky majú na rozsah (výšku) vymáhateľnej pohľadávky v tomto konaní.

17. Už v čase vydania napadnutého uznesenia existovalo zásadné stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v náleze zo dňa 20.2.2020 č.k. II.ÚS 299/2019-44. Ústavný súd v súvislosti s výkladom § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku skonštatoval, že ide o špecifický dôvod na zastavenie exekúcie, či už v celom rozsahu alebo len v časti, v prípadoch ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na: 1/ neprijateľné zmluvné podmienky, 2/ obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo 3/ rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom.

18. Podľa názoru Ústavného súdu SR ustanovenie § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku nie je možné vykladať mechanicky tak, že pokiaľ vo veci konajúci súd identifikoval neprijateľnú podmienku, tak automaticky zastaví exekúciu v celom rozsahu, pretože pokiaľ neprijateľnú podmienku je možné kvantifikovať, t. j. oddeliť od ostatných nárokov zo zmenky uplatňovaných na základe exekučného titulu v exekúcii, je potrebné v záujme spravodlivého posúdenia veci neprípustiť exekúciu len v tej časti nároku

uplatneného zo zmenky, ktorá má svoj pôvod (základ) v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Typicky tomu tak bude pri zmluvných podmienkach, ktoré zakladajú povinnosť platiť určitý poplatok, úrok, sankciu a podobne.

19. Vychádzajúc z princípu preferencie platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou (I.ÚS 640/2014) preto pri posudzovaní nárokov zo zmenky, ktorá vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je potrebné mať na pamäti, že ide o judikovaný nárok a že zmenka bola vystavená v súvislosti s reálne poskytnutým plnením alebo službou. Preto by bolo ústavne neudržateľné a nespravodlivé, ako aj v rozpore s článkom 20 ods. 1 Ústavy SR, ak by v takomto prípade oprávnený v exekučnom konaní disponujúci riadnym exekučným titulom nedostal príležitosť súdnou cestou vymôcť protihodnotu za reálne poskytnuté plnenie alebo službu len z dôvodu toho, že akcesoricky k hlavnému záväzku zmluvne dojednal ďalšie kvantifikovateľné a reálne oddeliteľné nároky, ktoré svojou povahou sú neprijateľné, a preto sa im súdna ochrana neposkytuje.

20. Ustanovenie § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku treba vykladať v tom zmysle, že exekučný súd musí v konaní zisťovať a posudzovať existenciu prípadných neprijateľných zmluvných podmienok, obmedzenie, neprípustnosť použitia zmenky alebo konkrétny rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom, na ktoré v pôvodnom konaní nebolo prihliadnuté. Formuláciu „nebolo prihliadnuté“ nemožno vykladať abstraktne, teda, že sa na tieto okolnosti nemohlo prihliadať, ale sa na ne neprihliadalo v danej konkrétnej veci, hoci v nej takéto okolnosti existujú. Zároveň musí exekučný súd skúmať kauzalitu medzi vymáhaným nárokom a okolnosťami podľa § 57 ods. 1 písm. m) prvého a tretieho bodu Exekučného poriadku (existencia neprijateľných zmluvných podmienok a rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom). Aj pre zastavenie exekúcie podľa tohto ustanovenia platí § 57 ods. 3 Exekučného poriadku, podľa ktorého sa exekúcia zastaví len čiastočne, ak sa exekúcie týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti. Úlohou exekučného súdu je preskúmať (vykonaním dokazovania a vyhodnotením dôkazov v prípade aj na pojednávaní), či v rámci vymáhaného nároku sú vymáhané aj časti založené na neprijateľných zmluvných podmienkach, prípadne rozporné s dobrými mravmi alebo zákonom. Naopak, v prípade dôvodu podľa § 57 ods. 1 písm. m) druhého bodu Exekučného poriadku, bude spravidla postačovať zistenie, že zmenka, na základe ktorej bol exekučný titul získaný, bola v danom prípade neprípustná alebo jej použitie bolo právnymi predpismi obmedzené. Po takomto zistení bude potrebné zastaviť exekúciu v celku.

21. Súd prvej inštancie však v dôsledku nesprávneho výkladu ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku po tom, čo identifikoval konkrétne neprijateľné zmluvné podmienky, exekúciu v celosti zastavil, na čo nebol daný zákonný dôvod. Prečo sa tak stalo z odôvodnenia rozhodnutia sa zistiť nedá.

22. Z ustanovenia § 243f ods. 4 a ods. 6 Exekučného poriadku nevyplýva, že exekučný súd je pri skúmaní dôvodov zastavenia exekúcie obmedzený len na skúmanie návrhu, doplnenia návrhu a exekučného titulu. Naopak, ustanovenie § 243f ods. 4 Exekučného poriadku výslovne hovorí, že opak sa má dokázať v konaní. Oprávnený však nemôže predvídať úvahy exekučného súdu bez toho, aby sa mu vytvoril priestor na oboznámenie sa s tým, či exekučný súd považuje toto jeho bremeno za unesené alebo nie. Exekučný súd sa v prejednávanej veci zaoberá v podstate meritom veci, samotným vymáhaným nárokom a koná podobne ako súd v civilnom sporovom konaní. Z ustanovenia § 177 ods. 2 písm. a) CSP možno pritom vyvodiť, že bez toho, aby sa stranám dal priestor na prejednanie ich vecí pred súdom, možno rozhodnúť len v prípadoch, ak otázka právneho posúdenia veci je jednoduchá, skutkové tvrdenia nie sú sporné a ide o spor nízkej hodnoty. Citované ustanovenie ako vyjadrenie princípu nadväzujúceho na článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, možno použiť aj v konaní podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku. Aj v exekučnom konaní súd nariadi pojednávanie, ak je to nevyhnutné na vykonanie dôkazov alebo na objasnenie veci (§ 9b ods. 3 Exekučného poriadku). Ak ustanovenie § 243f ods. 4 Exekučného poriadku zakladá vyvrátiteľnú domnienku existencie dôvodov na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, oprávnený ju môže vyvrátiť len navrhnutím dôkazov opaku (§ 192 CSP). Na takéto dokazovanie je potrebné podľa ustanovenia § 9b ods. 3 Exekučného poriadku nariadiť pojednávanie, na ňom oboznámiť oprávneného a povinného so spornými a nespornými skutočnosťami a názorom súdu (§ 181 ods. 2 CSP) a dať oprávnenému možnosť navrhnúť dôkaz opaku. Výnimkou môže byť situácia, ak možno neprijateľné podmienky a ich kauzalitu pre vymáhaný nárok, prípadne rozpor vymáhaného nároku s dobrými mravmi alebo zákonom bezpochyby zistiť z listín predložených oprávneným, prípadne ak ide o jasný prípad zmenky použitej v rozpore so zákonom

alebo obmedzením jej použitia. Musí ísť teda o prípady, kedy je celkom zrejmé, že ani prípadná aktivita oprávneného nemôže vyvrátiť existenciu dôvodu zastavenia exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

23. Aj vo vzťahu k odvolacej námietke týkajúcej sa úrokov z istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru možno do pozornosti dať viacero rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktoré riešili otázku zachovania nároku na úroky z istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ako príklad možno uviesť rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veciach sp.zn. 1Cdo/94/2019, 3Cdo/113/2019, 7Cdo/118/2019, 8Cdo/237/2019, 2Cdo/115/2019, 5Cdo/73/2020, 8Cdo/135/2020, 8Cdo/221/2019, 9Cdo/6/2020, 5Cdo/42/2020, v ktorých dovolací súd dospel k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, kde preskúma, či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s ustanovením § 243f ods. 4 Exekučného poriadku a v akom rozsahu. Vo veci sa bude potrebné zaoberať aj otázkami súvisiacimi so zastavením exekúcie proti pôvodne vedenému povinnému v 1/ rade, a to najmä v tom, či a v akom rozsahu majú relevantný význam na vedenie exekúcie proti povinnej p. A..

25. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).